

Sygn. akt VIII C 2734/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 19 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2017 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) im. F. S. w G.

przeciwko R. P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej R. P. na rzecz powoda (...) im. F. S. w G. kwotę 51.499,34 zł (pięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści cztery grosze) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym od dnia 20 czerwca 2016 r. do dnia 19 czerwca 2017 r.,

2. zasądzoną w punkcie 1 (pierwszym) kwotę 51.499,34 zł (pięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści cztery grosze) rozkłada na 32 (trzydzieści dwie) miesięczne raty, w tym:

a) pierwsza rata w kwocie 20.499,34 zł. (dwadzieścia tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści cztery grosze),

b) 31 (trzydzieści jeden) kolejnych rat po 1.000 zł (jeden tysiąc złotych) każda, płatnych z góry do 15-go (piętnastego) dnia każdego miesiąca z wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, ustalając termin płatności pierwszej raty do 15-go (piętnastego) dnia miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się wyroku;

3. zasądza od pozwanej R. P. na rzecz powoda (...) im. F. S. w G. kwotę 7.861 zł. (siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 2734/16

UZASADNIENIE

W dniu 20 czerwca 2016 roku powód (...) im. (...) w G., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej R. P. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 51.499,34 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód podniósł, że udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 57.000 zł. na podstawie umowy z dnia 29 października 2013 r. W dniu 10 marca 2015 r. pożyczkobiorca zmarł, a pozwana będąca poręczycielem, nie uregulowała zaległości w spłacie pożyczki. Zgodnie z regulaminem roszczenie o zwrot pożyczki staje się wymagalne z

dniem ustania członkostwa, co następuje w chwili śmierci. Na dochodzoną pozew kwotę składają się 46.433,22 zł. tytułem kwoty pożyczki i 5.066,12 zł. tytułem odsetek karnych i zwykłych.

(pозew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2- 5)

W dniu 2 sierpnia 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził dochodzoną pozew kwotę wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k. 5 v.)

Od powyższego orzeczenia R. P. wniosła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości. Pozwana potwierdziła, że poręczyła spłatę pożyczki zaciągniętej przez M. P., jednak w jej ocenie wniesienie pozwu jest przedwczesne, gdyż pozwana jest gotowa dobrowolnie spełnić świadczenie w ratach w części przekraczającej sumę ubezpieczenia zawartego przez pożyczkobiorcę na wypadek śmierci. Aby uzyskać pożyczkę M. P. musiał zawrzeć umowę ubezpieczenia na życie ze wskazanym przez powoda Towarzystwem (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych oraz dokonać cesji roszczeń na rzecz powoda. Zatem zaspokojenie roszczeń powoda powinno nastąpić w pierwszej kolejności ze świadczenia wypłacanego na podstawie umowy ubezpieczenia, a dopiero później przez spłatę dokonaną przez poręczyciela. W ocenie R. P. dwie decyzje Towarzystwa (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych odmawiające wypłaty świadczenia, były nieprawidłowe, gdyż przyczyną zgonu M. P. był udar mózgu i przebyty zawał serca. Ponadto zdaniem pozwanej działanie (...) im. (...) w G. jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, gdyż powód nie zaproponował pozwanej restrukturyzacji zadłużenia oraz nie podjął próby zaspokojenia swojej wierzytelności od zakładu ubezpieczeniowego.

(sprzeciw k. 7 v.- 9)

W dniu 6 września 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie postanowienie, w którym wobec wniesienia sprzeciwu, przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

(postanowienie k. 18)

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2017 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi oddalił wnioski pozwanej o zwolnienie z kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

(postanowienie k. 149)

W piśmie procesowym z dnia 27 lutego 2017 r. R. P., reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, podtrzymała dotychczasowe stanowisko oraz wniosła o wezwanie Towarzystwa (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych w S. do udziału w sprawie na podstawie art. 194 § 3 kpc.

(pismo pełn. pozwanej k. 155)

W piśmie procesowym z dnia 23 marca 2017 r. pełnomocnik powoda podtrzymał żądanie pozwu. W uzasadnieniu pisma strona powodowa zaprzeczyła, aby pozwana albo M. P. byli informowani, że w przypadku zgonu pożyczkobiorcy obowiązek spłaty pożyczki zostanie przeniesiony na Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych w S.. Powód podkreślił, że dochodzi swoich roszczeń z tytułu umowy pożyczki, natomiast umowa ubezpieczenia jest niezależnym, odrębnym stosunkiem prawnym. Poprzez zawarcie umowy ubezpieczenia dochodzi do powstania stosunku prawnego pomiędzy powodem, a Towarzystwem (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych w S..

(pismo pełn. powoda k. 185- 188)

Na rozprawie w dniu 5 czerwca 2017 roku pełnomocnik pozwanej wniosł o oddalenie powództwa, a na wypadek jego uwzględnienia wniosł o rozłożenia należności na raty. Ponadto pełnomocnik pozwanej cofnął wniosek o wezwanie

Towarzystwa (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych w S. do udziału w sprawie na podstawie art. 194 § 3 kpc.

(protokół rozprawy k. 197)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 października 2013 roku M. P. zawarł ze (...) im. (...) w G. umowę pożyczki (kredytu konsumenckiego) nr (...), na mocy której, powód udzielił pożyczki w kwocie 57.000 zł. na warunkach określonych w umowie. R. P. poręczyła spłatę pożyczki.

(umowa pożyczki k. 26- 28, oświadczenie poręczyciela k. 28 v., okoliczności bezsporne)

M. P. zmarł w dniu 10 marca 2015 r.

(akt zgonu k. 31)

Pismami z dnia 14 października 2015 r. Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych w S. zawiadomiło powoda o odmowie wypłaty świadczenia z tytułu zgonu M. P. z polis (...) i (...).

(pisma k. 174 i 175)

W dniu 28 kwietnia 2016 r. R. P. złożyła wniosek o restrukturyzację pożyczki.

(wniosek o restrukturyzację k. 79)

Pismem z dnia 12 maja 2016 r. (...) im. (...) w G. zawiadomiła R. P. o wydaniu negatywnej decyzji restrukturyzacyjnej z uwagi na złożenie odwołania od decyzji zakładu ubezpieczeniowego.

(pismo powoda k. 80)

W dniu 5 lipca 2016 r. R. P. ponownie złożyła wniosek o restrukturyzację pożyczki.

(wniosek o restrukturyzację k. 81)

Pismem z dnia 21 lipca 2016 r. (...) im. (...) w G. zawiadomiła R. P. o tym, że nie jest możliwe zawarcie porozumienia dotyczącego dalszych warunków spłaty zadłużenia z uwagi na toczące się postępowanie sądowe.

(pismo powoda k. 82)

Wysokość zadłużenia z tytułu zawartej w dniu 29 października 2013 roku pomiędzy M. P. a (...) im. (...) w G. umową pożyczki, wynosiła na dzień wniesienia pozwu 51.499,34 zł., w tym 46.433,22 zł. tytułem kwoty pożyczki i 5.066,12 zł. tytułem odsetek karnych i kapitałowych.

(regulamin udzielania kredytów i pożyczek k. 29- 30, rozliczenie wysokości zadłużenia k. 50- 51, harmonogram spłaty pożyczki k. 52, zestawienie operacji z rachunku k. 63- 74, tabela prowizji i opłat k. 75, raport spłaty k. 83)

R. P. jest zatrudniona jako przedstawiciel handlowy z wynagrodzeniem ok 3.000 zł. netto. Ponadto pozwana prowadzi działalność gospodarczą, z czego osiąga dochód w wysokości 3.000-5.000 zł. R. P. posiada zobowiązania z tytułu zaciągniętego w 2007 r. kredytu mieszkaniowego- miesięczna rata w wysokości 700 zł. oraz kredytu gotówkowego zaciągniętego w 2012 r. lub 2013 r.- miesięczna rata w wysokości 2.700 zł miesięcznie. Pozwana samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, nie ma nikogo na utrzymaniu, pomaga swojej matce. R. P. ponosi koszty utrzymania budynku, zakup węgla- rocznie ok 7 tys. zł., energii elektrycznej- 200 zł. miesięcznie, wody – 40 zł. miesięcznie, ubezpieczenia domu 300 zł. rocznie, podatku od nieruchomości – 360 zł. rocznie.

(zeznania pozwanej k. 197 v.)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania, a także na podstawie zeznań R. P. dotyczących jej sytuacji majątkowej i zarobkowej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w całości.

W rozpoznawanej sprawie (...) im. (...) w G. wniosła o zasądzenie od R. P. kwoty 51.499,34 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z tytułu poręczenia spłaty pożyczki zaciągniętej przez M. P. na podstawie umowy nr (...) zawartej w dniu 29 października 2013 r.

Zgodnie z art. 720 § 1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Z kolei w myśl art. 876 § 1 kc przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.

Nie było sporu co do faktu udzielenia przez powoda na rzecz M. P. pożyczki w kwocie 57.000 zł. na podstawie umowy z dnia 29 października 2013 r. R. P. potwierdziła również, że poręczyła spłatę zaciągniętej tego dnia pożyczki. Nie ulega również wątpliwości, że roszczenie o spłatę pożyczki stało się w całości wymagalne z uwagi na zgon pożyczkobiorcy w dniu 10 marca 2015 r. Zgodnie z regulaminem udzielania pożyczek przyjętym przez powoda, roszczenie o zwrot pożyczki staje się wymagalne z dniem ustania członkostwa, co następuje w chwili śmierci. R. P. nie kwestionowała również tego, że nie uregulowała zaległości w spłacie pożyczki, jak również wysokości dochodzonego z tego tytułu świadczenia.

Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa podniosła szereg zarzutów. W ocenie Sądu z żadnym z tych zarzutów nie sposób się zgodzić. Zdaniem R. P. wniesienie pozwu było przedwczesne. Jednak pozwana potwierdziła, że otrzymała wezwanie do zapłaty w dniu 9 marca 2016 r., a bezspornym jest, że do dnia wydania wyroku pozwana nie spełniła roszczenia. Poza tym R. P. zgłaszała gotowość dobrowolnego spełnienia świadczenia ale w ratach, a przede wszystkim tylko w części przekraczającej sumę ubezpieczenia zawartego przez pożyczkobiorcę na wypadek śmierci.

Przede wszystkim nie można zgodzić się z twierdzeniem R. P., że zaspokojenie roszczeń powoda powinno nastąpić w pierwszej kolejności ze świadczenia wypłacanego na podstawie umowy ubezpieczenia, a dopiero później przez spłatę dokonaną przez poręczyciela, ponieważ aby uzyskać pożyczkę M. P. musiał zawrzeć umowę ubezpieczenia na życie ze wskazanym przez powoda Towarzystwem (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych oraz dokonać cesji roszczeń na rzecz powoda. W powyższym zakresie Sąd w całości podziela argumentację powołaną w piśmie strony powodowej z 23 marca 2017 r. Nie ulega wątpliwości, że powód dochodzi swoich roszczeń z tytułu umowy pożyczki, natomiast umowa ubezpieczenia jest niezależnym, odrębnym stosunkiem prawnym. Poprzez zawarcie umowy ubezpieczenia doszło do powstania stosunku prawnego pomiędzy powodem, a Towarzystwem (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych w S.. W związku z tym w przedmiotowej sprawie Sąd nie miał podstaw, aby ustalać prawidłowość i zasadność dwóch decyzji Towarzystwa (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych, odmawiających wypłaty świadczenia.

Nie można się również zgodzić z twierdzeniem R. P., że działanie (...) im. (...) w G. jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, gdyż powód nie zaproponował pozwanej restrukturyzacji zadłużenia oraz nie podjął próby zaspokojenia swojej wierzytelności od zakładu ubezpieczeniowego. Faktycznie R. P. dwukrotnie występowała z wnioskiem o restrukturyzację zadłużenia, jednak w pierwszym wypadku strona powodowa odmówiła uwzględnienia wniosku z uwagi na złożenie odwołania od decyzji Towarzystwa (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-

Kredytowych w S. w sprawie odmowy wypłaty świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia, a w drugim powód poinformował, że rozpatrzenie wniosku o restrukturyzację będzie możliwe po zakończeniu postępowania sądowego. Zatem trudno dopatrzeć się w powyższym działaniu powoda sprzeczności z zasadami współzycia społecznego.

Mając pod uwagę powyższe rozważania, jak również uznając, że powód przedkładając umowę pożyczki, regulamin udzielania kredytów i pożyczek, rozliczenie wysokości zadłużenia, harmonogram spłaty pożyczki, zestawienie operacji z rachunku, tabelę prowizji i opłat oraz raport spłaty, udowodnił zadłużenie pozwanej w wysokości dochodzonej pozwem, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 51.499,34 zł.

Podkreślić przy tym należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, przy czym dłużnik jest w opóźnieniu jeżeli nie spełnia świadczenia w określonym terminie. Jeżeli zaś stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie); jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.). Jak już wskazano wyżej, zgodnie z zawartą umową pożyczki (pkt. 23) od kwoty wymagalnego zadłużenia powód mógł domagać się zapłaty odsetek umownych według stopy stanowiącej równowartość czterokrotności bieżącej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, z zastrzeżeniem, od dnia 1 stycznia 2016 roku, iż odsetki te nie mogą być wyższe od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym. Dlatego też Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 51.499,34 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, od dnia 20 czerwca 2016 roku do dnia 19 czerwca 2017 r. Sąd oznaczył datę końcową naliczania odsetek na dzień ogłoszenia wyroku z uwagi na rozłożenie zasądzonej kwoty na raty.

Zgodnie z art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. W ocenie Sądu okoliczności przedmiotowej sprawy w pełni uzasadniają zastosowanie wobec pozwanej dobrodziejstwa zacytowanego przepisu. Niewątpliwie zasądzona od R. P. kwota jest wysoka, wobec czego jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przekraczałoby możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanej, narażając ją na wszczęcie z inicjatywy powoda postępowania egzekucyjnego. Należy również zauważyć, że pierwsza rata z uwagi na jej wysokość w znacznym stopniu zaspokoi roszczenie strony powodowej. W związku z tym zasądzoną w punkcie 1 kwotę 51.499,34 zł. Sąd rozłożył na 32 miesięczne raty, w tym pierwsza rata w kwocie 20.499,34 zł., a kolejne 31 rat w wysokości po 1.000 zł. każda, płatnych z góry do 15-go dnia każdego miesiąca z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, ustalając termin płatności pierwszej raty do 15-go dnia miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Natomiast Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w przedmiotowej sprawie art. 102 k.p.c. zgodnie, z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tegoż sądu należy przesądzić, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstępnie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 25.03.2011 r., IV CZ 136/10, LEX nr 785545; postanowienie SN z dnia 19.01.2012 r., IV CZ 118/11, LEX nr 1169157; postanowienie SN z dnia 26.01.2012 r., III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98; postanowienie SN z dnia 9.02.2012 r., III CZ 2/12, LEX nr 1162689). W ocenie Sądu w stosunku do pozwanej nie zachodzi żaden szczególnie uzasadniający zastosowanie art. 102 kpc. Pomimo wezwania do spełnienia świadczenia, R. P. nie dokonała zapłaty zobowiązania

wynikającego z poręczenia umowy pożyczki, czym dała powód do wytoczenia przedmiotowego powództwa. Poza tym R. P. osiąga dochody, które pozwolą jej uregulować koszty procesu poniesione przez stronę powodową.

Powód wygrał proces w całości, a zatem należy mu się od pozwanej zwrot kosztów procesu w pełnej wysokości. Na poniesione przez powoda koszty procesu składa się opłata od pozwu w kwocie 644 zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. oraz koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 7.200 zł – § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Dlatego też Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7.861 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji wyroku.